

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

รูปแบบการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 รูปแบบ ในรูปแบบที่หนึ่ง การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตระหว่างคนต่อคน รูปแบบที่สอง การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตระหว่างคนต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รูปแบบที่สาม การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตระหว่างอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์รูปแบบการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเพื่อทราบว่าการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตในแต่ละรูปแบบเป็นความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่ หากไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงก็จะทำการวิเคราะห์ในความผิดฐานอื่นๆตามกฎหมายไทยต่อไป หากกฎหมายไทยไม่สามารถปรับใช้ได้แนวคิดกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างไร ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ข้อสรุปที่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ตาม มาตรา 341 ประมวลกฎหมายอาญา คือ การประมูลสินค้าทางอินเทอร์เน็ตโดยหลอกลวง (Internet Auction Fraud) การหลอกลวงเกี่ยวกับการให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Access Service) การหลอกลวงโดยใช้การตลาดหรือการขายแบบตรง (Multilevel Marketing Plans/ Pyramids) การฉ้อโกงทางอินเทอร์เน็ตกระทำโดยบุคคล การหลอกลวงโดยการทำฟาร์มมิ่ง (Pharming) และที่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตาม มาตรา 343 ประมวลกฎหมายอาญา คือ การหลอกลวงเกี่ยวกับซื้อขายสินค้าออนไลน์ (General Merchandise Sales) การหลอกลวงเกี่ยวกับการหางาน (Job Scams) การหลอกลวงให้เงินจากประเทศไนจีเรีย (Nigerian Money Offers) การหลอกลวงให้ประกอบธุรกิจที่บ้าน (Work-At-Home) การหลอกลวงโดยการทำฟิชซิง (ในกรณีที่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน) การหลอกลวงเกี่ยวกับการได้รับรางวัล (Prizes and Sweepstakes)

ข้อสรุปที่ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง และความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญาแต่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่น ดังนี้

1.การใช้ข้อมูลบัตรเครดิตโดยไม่ได้รับอนุญาต (Credit Card Fraud) กรณีแรก การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตแล้วได้ไปซึ่งข้อมูลบัตรเครดิต ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จเพราะการได้ไปซึ่งข้อมูลบัตรเครดิตด้วยการคัดลอกนั้นไม่ได้เป็นการได้ไปในลักษณะได้ไปซึ่งทรัพย์สินซึ่งเจ้าของข้อมูลเครดิตยังมีสิทธิ์ที่จะใช้ข้อมูลบัตรเครดิตนั้นได้ จึงไม่เป็นลักษณะของการหลงเชื่อแล้วโอนไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ถือเป็นเพียงแค่ความผิดฐานพยายามฉ้อโกง และความผิดฐานการดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ มาตรา 8 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 กรณีที่สอง การนำข้อมูลบัตรเครดิตของผู้อื่นมา แล้วนำไปใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดต้องการ ที่ไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงเพราะ ไม่มีการหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ การได้ไปซึ่งทรัพย์สินไม่เป็นการได้ไปจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตในรูปแบบนี้นอกจากวิเคราะห์กับความผิดฐานฉ้อโกงแล้วผู้เขียนยังได้วิเคราะห์กับหลักกฎหมายอื่นๆของไทยซึ่งยังไม่มีหลักกฎหมายของไทยที่จะนำมาปรับเพื่อใช้ในการดำเนินคดีต่อไปได้ ส่วนกฎหมายต่างประเทศเช่น ประมวลกฎหมายอาญาของเยอรมัน ได้บัญญัติเพิ่มเติมความผิดฐานหลอกลวงคอมพิวเตอร์ไว้ใน มาตรา 263a ซึ่งได้บัญญัติถึงการนำข้อมูลไปใช้โดยไม่มีอำนาจเป็นความผิด ผู้เขียนเห็นควรว่า ควรบัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาของไทยให้มีความชัดเจนในเรื่องการเอาข้อมูลของผู้อื่นไปใช้โดยมิชอบเป็นความผิดด้วย

2.การหลอกลวงโดยการทำฟิชซิง สามารถเป็นได้ทั้งความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนและ ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ก็ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการได้มาซึ่งข้อมูลชนิดใดในแต่ละกรณีๆไป กรณีที่ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เพราะการหลอกลวงเอาไปซึ่งข้อมูลไม่เป็นลักษณะการโอนกรรมสิทธิ์ จึงไม่เข้าองค์ประกอบความผิด แต่เป็นความผิดฐานการดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

3.การเข้าควบคุมการใช้โมเด็มและได้เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากบุคคลอื่นกรณี ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน กรณีแรกเป็นกรณีได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงเพราะ ขาดองค์ประกอบความผิดที่ว่าไม่เป็นการหลอกลวงต่อบุคคล นอกจากนี้ยัง ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบตาม มาตรา 5 และความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบตาม มาตรา 7 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 กรณีที่สอง เป็นการได้ไปซึ่งบริการอินเทอร์เน็ตจากบุคคลอื่น ไม่

เป็นความผิดฐานฉ้อโกงเพราะขาดองค์ประกอบความผิดที่ว่า ไม่เป็นการหลอกลวงต่อบุคคล และการได้ไปซึ่งการบริการของผู้ใช้นั้นไม่อยู่ในคำจำกัดความของคำว่าทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบและเป็นความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบในมาตรา 5 และมาตรา 7 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

4. การฉ้อโกงทางอินเทอร์เน็ตกระทำโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กรณีแรก การกรอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขอคืนเงินภาษีอันเป็นเท็จเป็นการกรอกข้อมูล ซึ่งไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงเพราะ ขาดองค์ประกอบในส่วนที่ว่า ไม่เป็นการหลอกลวงต่อบุคคล แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 334 ประมวลกฎหมายอาญา กรณีที่สอง การได้มาซึ่งข้อมูลของผู้อื่นเพื่อนำไปขอคืนเงินภาษีโดยมิชอบ เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ตามมาตรา 341 ประมวลกฎหมายอาญา

5. การกรอกข้อมูลเท็จผ่านทางอินเทอร์เน็ตทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ไม่มีความผิดฐานฉ้อโกง ตามมาตรา 341 ประมวลกฎหมายอาญา เพราะขาดองค์ประกอบความผิดในส่วนที่ว่า ไม่ได้เกิดจากการหลอกลวงต่อบุคคล แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 334 ประมวลกฎหมายอาญา

6. การตั้งโปรแกรมเพื่อการสั่งซื้อสินค้าโดยอัตโนมัติ และได้ทำการแก้ไขในโปรแกรมให้การสั่งซื้อสินค้าผิดพลาดไปยังเครื่องเป้าหมาย จากการวิเคราะห์ไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงเพราะขาดองค์ประกอบความผิดในส่วนที่ว่า ไม่เป็นการหลอกลวงซึ่งกระทำต่อบุคคล นอกจากนี้ยังไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ มาตรา 5 ความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบมาตรา 7 และความผิดฐานแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบมาตรา 9 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

7. การส่งข้อมูลหลอกลวงจากเครื่องที่ถูกควบคุมไปยังเครื่องเป้าหมายเพื่อให้ทำการซื้อหรือขายหุ้นโดยอัตโนมัติ ขาดองค์ประกอบความผิดที่ว่าต้องเป็นการหลอกลวงต่อบุคคล จึงไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงตาม มาตรา 341 ประมวลกฎหมายอาญา และไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบมาตรา 5 ความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบมาตรา 7 และความผิดฐานแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบมาตรา 9 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

6.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการกระทำความผิดต่อคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต ถึงแม้ว่าประมวลกฎหมายอาญาที่บังคับใช้ในปัจจุบันไม่สามารถนำมาปรับใช้กับรูปแบบการกระทำความผิดการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตทุกกรณีก็ตาม ส่วนที่นำมาใช้ได้ในการนี้ศึกษา คือ ความผิดฐานฉ้อโกง ศึกษากฎหมาย การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตมีหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ในบทก่อนๆ พบว่ามีปัญหาเกิดจากการนำบทบัญญัติของความผิดฐานฉ้อโกงมาประยุกต์ใช้กับรูปแบบการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตหลายรูปแบบไม่ได้ เช่น การนำข้อมูลบัตรเครดิตของผู้อื่นมา แล้วนำไปใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดต้องการ ผู้เขียนเห็นควรว่า ควรบัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาของไทยให้เป็น ฐานความผิดใหม่ในเรื่องการเอาข้อมูลของผู้อื่นไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ก็ตาม ไปใช้โดยมิชอบเป็นความผิดด้วย

2. ควรเพิ่มเติมฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลโดยไม่มีอำนาจ โดยนำแนวทางมาจากกฎหมายเยอรมัน ไว้ในบทบัญญัติความผิดฐานหลอกลวงคอมพิวเตอร์ในมาตรา 341/1 ประมวลกฎหมายอาญา ความว่า “ผู้ใดโดยทุจริต เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในทางทรัพย์สินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเพื่อให้ทรัพย์สินของผู้อื่นได้รับความเสียหาย กระทำด้วยประการใดๆ โดยไม่มีอำนาจให้ระบบคอมพิวเตอร์ประมวลผลตามความประสงค์ของตน โดยการใช้โปรแกรมที่มีการจัดการไม่ถูกต้อง, ใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน, ใช้ข้อมูลโดยไม่มีอำนาจ หรือโดยประการอื่นใด ต้องระวางโทษไม่เกินห้าปี หรือมีโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

3. ควรบัญญัติคำจำกัดความของคำว่า ทรัพย์สินและทรัพย์สินในทางอาญาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น กรณีข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถือว่าเป็นทรัพย์สินหรือไม่